

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 22/2

9 հունիսի 2015 թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Ալեքսան Համբարյանի 08.05.2015 թ-ի բողոքը ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ պետի 12.03.2015 թ-ի թիվ 1162 որոշման դեմ:

Քաղաքացի Ալեքսան Համբարյանի բողոքում բերված փաստարկները.

12.03.2015 թ-ին ՀՀ Ֆինանսների նախարարության Գյումրու տարածքային հարկային տեսչության կողմից կայացվել է հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին թիվ 1162 որոշումը, որով որոշվել է Ալեքսան Համբարյանից (այսուհետ նաև բողոքաբեր) գանձել 1 588 838 դրամ պարտավորության գումար:

Այս գումարի հաշվարկման հիմքում դրվել է բողոքաբերի կողմից 24.10.2014 թ-ին կատարված գործարքը, ըստ որի բողոքաբերը նոտարական կարգով վավերացված անշարժ գույքի վաճառքի պայմանագրով ֆիզիկական անձ Աշոտ Պետոյայի Կոստանյանին 22 000 000 դրամ գումարով օտարել է Գյումրի քաղաքի Շարա Տալյան փողոց թիվ 3 հասցեում գտնվող 1343,09 քմ մակերեսով շենք-շինություններ և 0,54045 հա մակերեսով հողամաս:

Այս գույքի գույքահարկի հաշվարկի և վճարման կապակցությամբ 2012 թ-ի հոկտեմբերին հարուցվել է թիվ 18134122 քրեական գործը, որը 27.12.2014 թ-ին ավարտվել է քրեական հետապնդում չիրականացնելու մասին որոշմամբ՝ բողոքաբերի արարքում հանցակազմի բացակայության պատճառաբանությամբ:

Այս որոշմամբ ապացուցվել և հիմնավորվել է, որ բողոքաբերը 2008 թ-ի հունիսի 4-ին Գյումրու ԴԱՀԿ-ից գնել է վերը նշված շենք-շինությունները, իսկ 2008 թ-ի հունիսի 6-ին ստացել անշարժ գույքի սեփականության վկայական: Դրանից հետո դիմել է սեյսմիկ ծառայությանը՝ այդ շենք-շինությունների վթարայնության աստիճանները որոշելու համար:

Կատարվել են համապատասխան ուսումնասիրություններ և բողոքաբերին տրվել է վթարայնության աստիճանի վերաբերյալ եզրակացություն, որն օրենքով սահմանված կարգով հանձնվել է կադաստրի համապատասխան ստորաբաժանում: Այնտեղից բողոքաբերին տրվել է համապատասխան տեղեկանք՝ ձեռք բերված գույքի կադաստրային արժեքի վերաբերյալ, որը կազմել է 23 440 224 ՀՀ դրամ: Այդ տեղեկանքը բողոքաբերը հանձնել է Գյումրու քաղաքապետարան և համաձայն դրա, որպես օրինապահ քաղաքացի, կատարել է գույքահարկի գծով իր պարտավորությունները: Սակայն Գյումրու քաղաքապետարանը, որին ներկայացվել էր կադաստրի կողմից տրված տեղեկանքը, արժանահավատ չի համարել այն, և, գտնելով, որ տեղեկանքը կեղծ է, դիմել է իրավապահ մարմիններին, որի արդյունքում հարուցվել է վերը նշված քրեական գործը: Ավելին, ՀՀ ԿԱ ԱԳԿ ՊԿ աշխատակազմի Շիրակի մարզային ստորաբաժանման 13.01.2014 թ-ի թիվ ԱԱ-3/256 գրությամբ պարզվել է, որ բողոքաբերի ունեցած գույքի կադաստրային արժեքը 2008–2010 թ.թ. կազմել է 77 440 224 ՀՀ դրամ, իսկ 2011–2013 թ.թ. կազմել է 71 572 669 ՀՀ դրամ, ինչպես նաև, որ բողոքաբերը ունի գույքահարկի գծով չվճարված պարտավորություն

1.221.500 ՀՀ դրամ գումարի չափով, իսկ կադաստրային գործում, ըստ քրեական գործի, բացակայել է նշված շենք-շինությունների վթարայնության աստիճանի վերաբերյալ եզրակացությունը, ինչը նույն կադաստրի աշխատակցի պաշտոնեական դիրքի չարաշահման և կեղծիք կատարելու պատճառով է եղել: Արդյունքում բողոքաբերին պատկանող գույքի կադաստրային արժեքի վերաբերյալ ոչ ճիշտ գնահատման հիմքով Գյումրու քաղաքապետարանը պահանջել է գույքահարկի մասով ավելի մեծ գումար: Մինչդեռ իրականությունն այն է, որ այդ գույքի իրական կադաստրային արժեքը (հիմք ընդունելով սեյսմիկ ծառայության եզրակացությունը) 01.04.2015 թ-ի ՀՀ ԿԱ ԱԳԿ ՊԿ-ի թիվ ԱՏ-30/03/2015-39-0043 գրությամբ կազմում է 33 312 848 ՀՀ դրամ: Եվ եթե այդ գույքի արժեքը 33 312 848 ՀՀ դրամ է, որն օտարվել է 24.10.2014 թ-ին, ապա այդ օտարման արդյունքում չէին կարող առաջանալ հարկային պարտավորություններ, քանի որ համաձայն «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի՝ գործարքի ժամանակ օտարված գույքի արժեքը չի գերազանցում օրենքով սահմանված ԱԱՀ-ով հարկվող շեմը:

Նկատի ունենալով վերը շարադրվածը՝ Ալեքսան Համբարյանը խնդրում է վերանայել և չեղյալ համարել ՀՀ Ֆինանսների նախարարության Գյումրու տարածքային հարկային տեսչության 12.03.2015 թ-ի թիվ 1162 որոշումը:

ՀՀ Ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ 2015 թ-ի հունվարի 30-ին ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ-ում ՀՀ ԿԱ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ստացվել են տեղեկություններ, որ ֆիզիկական անձ Ալեքսան Մովսեսի Համբարյանը՝ հաշվառված ք.Գյումրի, Ղուկասյան 1-ին շարք, տուն 20 հասցեում, Աշոտ Պետոյանի Կոստանյանին է վաճառել ք.Գյումրի, Շարա Տայան 3/2 հասցեում գտնվող վարչական շենքը՝ ընդհանուր արժեքով 22.000.000 դրամ:

ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ կողմից Ալեքսան Համբարյանին 19.02.2015 թ-ին ուղարկվել է ծանուցման թերթիկ, որով վերջինիս հայտնվել է կատարված գործարքի և դրանից բխող հարկային պարտավորությունների մասին, ինչպես նաև առաջարկվել է ներկայանալ Գյումրու ՏՀՏ և կատարված գործարքի վերաբերյալ ներկայացնել 2014 թ-ի 4-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկ:

Նշված ծանուցման թերթիկը Ալեքսան Համբարյանը ստացել է 24.02.2015 թ-ին, սակայն Գյումրու ՏՀՏ չի ներկայացել և համապատասխան ԱԱՀ-ի հաշվարկ չի ներկայացրել:

Վերոգրյալ գործարքից Ալեքսան Համբարյանի առաջացած հարկային պարտավորությունների չափը հաշվարկելու համար Գյումրու ՏՀՏ կողմից 11.04.2015 թ-ի թիվ 1437 գրությամբ հարցում է կատարվել ՀՀ ԿԱ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի Շիրակի մարզային ստորաբաժանման ղեկավարին, որով խնդրվել է հայտնել Ալեքսան Համբարյանի կողմից 29.10.2014 թ-ին օտարված ք.Գյումրի, Շարա Տայան 3/2 հասցեում գտնվող վարչական շենքի օտարման օրվա դրությամբ կադաստրային արժեքի վերաբերյալ տեղեկություններ:

ՀՀ ԿԱ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի Շիրակի մարզային ստորաբաժանման ղեկավարի 17.04.2015 թ-ի թիվ ԱԲ-1/627 պատասխան գրությամբ

հայտվել է, որ Ալեքսան Համբարյանի կողմից 29.10.2014 թ-ին օտարված ք.Գյումրի, Շարա Տայան 3/2 հասցեում գտնվող անշարժ գույքի (անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայական թիվ 2473220 տրված 06.062008 թ-ին), շենք-շինության կադաստրային արժեքը օտարման օրվա դրությամբ կազմել է 62.462.611 դրամ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ կողմից կազմվել է Ալեքսան Համբարյանի կողմից 2014 թ-ի հոկտեմբերի 29-ին հասարակական նշանակության շինության օտարման գործարքի մասով հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ նախնական հաշվարկ, որի համաձայն նրա ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունները կազմում են ընդամենը 1.588.838 դրամ:

Այնուհետև, ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ պետը, քննարկելով Ալեքսան Համբարյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 11.03.2015 թ-ի դրությամբ նրա չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 1.588.838 դրամ, որից ԱԱՀ-ի գծով ապառք 1.362.640 դրամ, տույժ 89.934 դրամ և տուգանք 136.264 դրամ:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ պետի կողմից 12.03.2015 թ-ին ընդունվել է թիվ 1162 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ալեքսան Համբարյանից 1.588.838 դրամ պարտավորության գումար գանձելու վերաբերյալ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն. «Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված գործարքները համարվում են ապրանքի մատակարարում հետևյալ դեպքերում՝

ա. ձեռնարկատիրական գործունեության առարկա հանդիսացող գույքի, արտադրական, այլ առևտրային և հասարակական նշանակության գույքի, ներառյալ՝ շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի կամ գույքի սեփականությունում անձին պատկանող բաժնեմասի օտարումը»:

Իր հերթին, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն. «9) շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), բնակելի կամ այլ տարածքների օտարման դեպքում ԱԱՀ-ով հարկվող շրջանառությունը որոշվում է սույն հոդվածով սահմանված կարգով, բայց ոչ պակաս՝ գույքահարկով հարկման նպատակով՝ դրանց համար օրենքով սահմանված կարգով որոշվող արժեքից, բացառությամբ սույն կետով նախատեսված դեպքի»:

«Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Գույքահարկով հարկման բազա է համարվում հարկվող օբյեկտի արժեքային կամ ֆիզիկական մեծությունը կամ այն բնութագրիչը, որի հիման վրա սույն օրենքով սահմանված դրույքաչափերով և կարգով հաշվարկվում է գույքահարկի գումարը: Ընդ որում՝ շինությունների հարկման բազա է համարվում սույն օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով գնահատված կադաստրային արժեքը:

Միաժամանակ, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԱԱՀ-ի դրույքաչափը սահմանվում է 20 տոկոս՝ ապրանքների ու ծառայությունների հարկվող շրջանառության նկատմամբ, այսինքն՝ օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված կարգով որոշվող հարկվող շրջանառության նկատմամբ ԱԱՀ-ի գումարն անհրաժեշտ է որոշել հարկի 20 տոկոս դրույքաչափի կիրառմամբ:

Վերոգրյալ գույքի օտարման մասով Ալեքսան Համբարյանի ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունները հաշվարկվել են հաշվի առնելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված հարկվող շրջանառության որոշման և 3-րդ հոդվածով սահմանված ԱԱՀ-ի շեմի կիրառման դրույթները:

Քննարկվող դեպքում, ԱԱՀ-ի գծով Ալեքսան Համբարյանի պարտավորությունները հաշվարկվել են վերոգրյալ իրավանորմերով սահմանված կարգով հիմք ընդունելով լիազոր մարմնի՝ ՀՀ ԿԱ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի Շիրակի մարզային ստորաբաժանման կողմից օտարման օրվա դրությամբ անշարժ գույքի կադաստրային արժեքի վերաբերյալ տվյալները:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ պետի 12.03.2015 թ-ի թիվ 1162 որոշումը կազմվել է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ենթակա է կատարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ Գյումրու ՏՀՏ պետի 12.03.2015 թ-ի թիվ 1162 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ բողոքը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.Մ. ԻՐՈՒՄՅԱՆ

